

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU ANALYTIQUE

COMMISSION DE L'INFRASTRUCTURE, DES
COMMUNICATIONS ET DES ENTREPRISES
PUBLIQUES

BEKNOPT VERSLAG

COMMISSIE VOOR DE INFRASTRUCTUUR, HET
VERKEER EN DE OVERHEIDSBEDRIJVEN

mercredi

05-11-2003

Après-midi

woensdag

05-11-2003

Namiddag

*Le Compte rendu analytique est un résumé des débats.
Des rectifications peuvent être communiquées par écrit
avant le*

10/11/2003, à 16 heures.

au Service de Traduction du CRA-BV

*Fax: 02 549 82 33
e-mail: trad.crabv.corrections@laChambre.be*

*Het Beknopt Verslag geeft een samenvatting van de
debatten. Rechtzettingen kunnen schriftelijk meegedeeld
worden vóór*

10/11/2003, om 16 uur.

aan de dienst Vertaling BV-CRA

*Fax: 02 549 82 33
e-mail: vert.crabv.correcties@deKamer.be*

* Est joint à la version définitive du compte rendu intégral (les documents CRIV, sur papier blanc)

* Wordt gevoegd bij de definitieve versie van het integraal verslag (CRIV-reeks, op wit papier)

cdH	centre démocrate Humaniste
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
ECOLO	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
FN	Front National
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	Parti socialiste
sp.a-spirit	Socialistische Partij Anders en Spirit
VLAAMS BLOK	Vlaams Blok
VLD	Vlaamse Liberalen en Democraten

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 51 0000/000	Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 51 0000/000	Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)
CRABV	Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)	CRABV	Beknopt Verslag (op blauw papier)
PLEN	Séance plénière (couverture blanche)	PLEN	Plenum (witte kaft)
COM	Réunion de commission (couverture beige)	COM	Commissievergadering (beige kaft)

<p>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.laChambre.be e-mail : publications@laChambre.be</p>	<p>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.deKamer.be e-mail : publicaties@deKamer.be</p>
---	--

SOMMAIRE

Question et interpellation jointes de
 - M. François-Xavier de Donnea à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'aménagement éventuel d'un tunnel routier sous l'avenue de Cortenbergh et le rond point Schuman » (n°301)
 - Interpellation de Mme Marie Nagy à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur « la construction d'un tunnel en dessous de l'avenue Cortenbergh dans le cadre de l'accord de coopération »

Orateurs: François-Xavier de Donnéa, Marie Nagy, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice

INHOUD

1	Samengevoegde vraag en interpellatie van - de heer François-Xavier de Donnea aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de mogelijke aanleg van een autotunnel onder de Kortenberglaan en het Schumanrondpunt" (nr. 301)	1
1	- mevrouw Marie Nagy tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de aanleg van een tunnel onder de Kortenberglaan in het raam van het samenwerkingsakkoord" (nr. 61)	1

Sprekers: François-Xavier de Donnéa, Marie Nagy, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie

**COMMISSION DE
L'INFRASTRUCTURE, DES
COMMUNICATIONS ET DES
ENTREPRISES PUBLIQUES**

du

MERCREDI 05 NOVEMBRE 2003

Après-midi

**COMMISSIE VOOR DE
INFRASTRUCTUUR, HET
VERKEER EN DE
OVERHEIDSBEDRIJVEN**

van

WOENSDAG 05 NOVEMBER 2003

Namiddag

La séance est ouverte à 14.04 heures par M. Francis Van den Eynde, président.

L'incident est clos.

01 Question et interpellation jointes de

- M. François-Xavier de Donnea à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'aménagement éventuel d'un tunnel routier sous l'avenue de Cortenbergh et le rond point Schuman" (n°301)
- Interpellation de Mme Marie Nagy à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur « la construction d'un tunnel en dessous de l'avenue Cortenbergh dans le cadre de l'accord de coopération »

01.01 François-Xavier de Donnéa (MR): Je me réjouis de constater que vous avez conservé l'une des idées maîtresses comprises dans les axes directeurs que j'avais élaborés concernant le quartier européen, à savoir la mise sous tunnel de l'axe comprenant l'avenue de Cortenberg et le rond-point Schuman. A la Région bruxelloise, le DIT (ancien MCI) a introduit des plans modificatifs aux plans d'urbanisme, ce qui revient à rendre des modifications possibles sans procédure d'enquête. Les modifications introduites, il y a quelques semaines, reviennent à supprimer la possibilité de prévoir un permis routier. Avez-vous pu faire changer d'avis la Ville de Bruxelles, qui a fait perdre plus d'un an à la réalisation d'un projet qui avait eu l'aval de la Région ? Avez-vous demandé à votre administration de modifier les plans modificatifs pour qu'une suite puisse être donnée à votre projet ?

De vergadering wordt geopend om 14.04 uur door de heer Francis Van den Eynde, voorzitter.

Het incident is gesloten.

01 Samengevoegde vraag en interpellatie van

- de heer François-Xavier de Donnea aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de mogelijke aanleg van een autotunnel onder de Kortenberglaan en het Schumanrondpunt" (nr. 301)
- mevrouw Marie Nagy tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de aanleg van een tunnel onder de Kortenberglaan in het raam van het samenwerkingsakkoord" (nr. 61)

01.01 François-Xavier de Donnéa (MR): Het verheugt me dat u een van de hoofdideeën van de krachtlijnen die ik inzake de ontwikkeling van de Europese wijk heb uitgewerkt, namelijk de aanleg van een autotunnel onder de Kortenberglaan en het Schumanplein, heeft overgenomen. Van de zijde van het Brussels Gewest heeft de directie Infrastructuur en Openbaar Vervoer (DIOV, het voormalige MVI) wijzigingsplannen ingediend voor de stedenbouwkundige plannen. Daardoor kunnen wijzigingen worden aangebracht zonder dat een onderzoeksprocedure moet worden opgestart. Door deze wijzigingen die enkele weken geleden werden aangebracht vervalt de mogelijkheid van een vergunning. Heeft u de stad Brussel op andere gedachten kunnen brengen? Ze heeft meer dan een jaar tijd doen verliezen bij de uitvoering van een project dat door het Gewest was goedgekeurd. Heeft u uw administratie gevraagd de wijzigingsplannen te wijzigen opdat een gunstig

gevolg kan gegeven worden aan uw project?

01.02 Marie Nagy (ECOLO): Vous avez récemment, dans la presse et en réponse à l'une de mes interpellations, réaffirmé votre attachement à la solution du tunnel routier.

Fin des années '80, l'option a été choisie de réaliser un tunnel sous l'avenue de Cortenberg. Puis, on s'est accordé sur une entrée dans la ville en surface à partir de la place Jamblinne de Meux, afin de limiter le trafic entrant dans Bruxelles, solution qui constituait un compromis.

Dans un deuxième temps, on décide de l'ajout d'un tunnel ferroviaire pour assurer la mise en œuvre du système RER.

Le ministre des Communications a introduit une demande de permis en mai 2001. Au cours de la même année, le gouvernement fédéral réalise le schéma directeur pour le quartier Léopold-Schuman. L'étude révèle l'intérêt de créer une place de l'Europe et de soulager le trafic au-dessus du rond-point Schuman. La solution la plus simple et la moins coûteuse consiste à faire passer le trafic venant du côté est du rond-point sous ce dernier, pour le faire ressortir rue de la Loi. A l'époque, le ministre-président de la Région, M. de Donnea, a conditionné la délivrance du permis concernant le tunnel ferroviaire à la réalisation parallèle d'un tunnel routier supplémentaire, ce qui a suscité un recours de la Ville de Bruxelles. La Région y a renoncé en 2003. Plus rien ne s'opposait donc à la délivrance du permis pour le tunnel ferroviaire, mais il n'a, à ce jour, toujours pas été délivré.

Vous avez relancé le débat avec l'option d'un tunnel routier entrant dans la ville, option qui venait d'être abandonnée par la Région. Ce faisant, vous remettez en cause la réalisation du projet. Votre projet revient à faire prévaloir l'automobile sur le train et le RER. Allez-vous vous obstiner en ce sens ? Le RER ne peut, en effet, se révéler rentable que si le transfert modal est assuré et non une augmentation de la capacité routière.

01.03 Laurette Onkelinx, ministre (en français): J'ai effectivement demandé à mon administration des études en vue de rendre souterraine la circulation sous l'avenue de Cortenberg et le rond-point Schuman. Cette solution, qui devra, bien entendu, faire l'objet d'un accord complet entre le fédéral et la Région, est, avant tout, destinée à

01.02 Marie Nagy (ECOLO): Onlangs heeft u in de pers en in antwoord op een van mijn interpellaties opnieuw bevestigd dat u gewonnen is voor de oplossing van de autotunnel.

Aan het eind van de jaren 80 werd voor de aanleg van een tunnel onder de Kortenberglaan gekozen. Nadien is men het eens geworden over een bovengrondse invalsweg vanaf het Jamblinne De Meuxplein teneinde het verkeer dat Brussel binnenrijdt te beperken. Die oplossing was een compromis.

Vervolgens wordt beslist een spoorwegtunnel toe te voegen met het oog op de uitbouw van het GEN.

In mei 2001 dient de minister van Verkeer een aanvraag in voor een bouwvergunning. Datzelfde jaar stelt de federale regering een leidraad op voor de Leopold-Schumanwijk. De studie toont aan dat men er baat bij heeft een Europaplein aan te leggen en het verkeer boven de Schuman-rotonde te ontlasten. De eenvoudigste en goedkoopste oplossing bestaat erin het verkeer dat vanuit het oosten komt, een doorgang te geven onder de rotonde en weer bovengronds te laten komen in de Wetstraat. De minister-president van het Gewest, de heer de Donnea, stelde indertijd als voorwaarde voor de afgifte van de bouwvergunning voor de spoorwegtunnel dat er tegelijkertijd een bijkomende tunnel zou worden aangelegd voor het wegverkeer. De Stad Brussel ging tegen deze eis in beroep en het Gewest zag er in 2003 van af. Niets staat de afgifte van de bouwvergunning voor de spoorwegtunnel dus nog in de weg, maar tot op vandaag is dit niet gebeurd.

U hebt het debat weer aangezwengeld en u doet opnieuw het voorstel om een tunnel aan te leggen voor het verkeer dat de stad binnenkomt. Het Gewest zag echter reeds af van deze optie. Zo brengt u de verwezenlijking van het project in gevaar. In uw gedachtegang heeft de auto de bovenhand op de trein en het GEN. Blijft u daarin volharden ? Het GEN kan namelijk alleen zijn rentabiliteit bewijzen indien er werkelijk een modale verschuiving plaatsvindt en niet indien de wegcapaciteit wordt uitgebreid.

01.03 Minister Laurette Onkelinx (Frans): Ik heb mijn administratie inderdaad gevraagd te onderzoeken of het verkeer van de Kortenberglaan en de Schumanrotonde ondergronds kon worden afgeleid. Deze oplossing, waarvoor uiteraard zowel federaal als gewestelijk een volledig akkoord is vereist, is in de eerste plaats bedoeld om de wijk

rendre ce quartier à ses habitants, qui ont fortement applaudi à cette initiative, qui fait notamment écho aux appels du Groupe d'animation du Quartier européen de la Ville de Bruxelles, le comité d'habitants de ce quartier. Dans la perspective de l'organisation de – dorénavant – tous les Sommets européens à Bruxelles, une solution était indispensable. Enfin, le projet coïncide avec l'accord bipartite entre l'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale.

Trois options existent mais j'attends les résultats de l'étude pour me positionner définitivement.

Quant au permis d'urbanisme, il a déjà été délivré concernant la section « Archimède-Résidence » pour le tunnel ferroviaire, mais non pour la section « Archimède-Plasky ». Les études y relatives n'ont donc pas encore été entamées. En ce qui concerne la question précise de M. de Donne, mon administration s'est conformée aux trois remarques de la Région.

01.04 François-Xavier de Donne (MR): Qui rendent le permis impossible ! Je vous conseille de prendre des informations auprès de M. Draps. Le DIT a introduit une demande de permis modificatif.

01.05 Laurette Onkelinx, ministre (en français) : Par ailleurs, il est probable qu'il faudra introduire une demande de permis modificatif pour le tunnel ferroviaire. Ces deux éléments me font conclure que cette modification ne retardera en rien les travaux du RER.

Vous avez cependant raison de m'interpeller sur le lien entre cette initiative et la mise en œuvre du RER. Le RER est essentiel pour désengorger Bruxelles. On a trop trainé dans le passé ; ce gouvernement-ci entend respecter un échéancier strict. Par ailleurs nous réfléchissons aux mesures à prendre pour garantir que le RER sera un succès pour Bruxelles et pour les Bruxellois. Dans mon esprit les deux projets ne sont pas antagonistes. Une mise en souterrain du trafic venant de l'E 40 n'aura pas un effet d'aspiration. L'idée est de s'en tenir au maximum à ce qui est présent actuellement en surface. Tout cela sera étudié par mes services. Les deux projets se mettront en place parallèlement.

Vous m'avez interrogée sur mon idée et mes déclarations à ce propos. Bien entendu, vous savez qu'il s'agit d'un Accord de coopération qui nécessite l'accord de l'ensemble des parties. Afin de prévenir un accord éventuel, j'ai demandé la réalisation

terug te geven aan de bewoners, die dit initiatief hebben toegejuicht omdat het beantwoordt aan de oproep van het comité van de bewoners van de Europese wijk van Brussel. In het licht van de organisatie van – voortaan – alle Europese topontmoetingen in Brussel drong zich een oplossing op. Ten slotte stemt het ontwerp overeen met het tweepartijenakkoord tussen de Federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Er zijn drie mogelijkheden, maar ik wacht de resultaten van de studie af voor ik een definitief standpunt innem.

De stedenbouwkundige vergunning voor de spoortunnel werd al uitgereikt voor de sectie "Archimède-Résidence", maar nog niet voor de sectie "Archimède-Plasky". De studies daarover werden nog niet opgestart. Wat de precieze vraag van de heer de Donne betreft, hield mijn administratie rekening met de drie opmerkingen van het Gewest.

01.04 François-Xavier de Donne (MR): Die de uitreiking van een stedenbouwkundige vergunning onmogelijk maken! Legt u alstublieft het oor te luisteren bij de heer Draps. De DIOV heeft een aangepaste vergunningsaanvraag ingediend.

01.05 Minister Laurette Onkelinx (Frans): Bovendien moet er voor de spoorwegtunnel waarschijnlijk een nieuwe gewijzigde aanvraag worden ingediend. Deze twee elementen doen mij besluiten dat die wijziging de werken aan het GEN geenszins zal vertragen.

U heeft echter gelijk mij te interpelleren over het verband tussen dit initiatief en de verwezenlijking van het GEN. Het GEN is essentieel om Brussel te ontlasten. We hebben de zaken in het verleden te lang laten aanslepen; deze regering wil zich aan een streng tijdsschema houden. Bovendien denken wij na over de maatregelen die moeten worden genomen om te garanderen dat het GEN een succes voor Brussel en de Brusselaars wordt. Volgens mij zijn beide ontwerpen niet tegenstrijdig. Door het verkeer dat van de E40 komt ondergronds te leiden, zal het aantal voertuigen niet toenemen. De bedoeling is om maximum het op dit ogenblik bereikte niveau dat bovengronds aanwezig is te evenaren. Mijn diensten zullen dat allemaal bestuderen. Beide ontwerpen zullen parallel worden ingevoerd.

U hebt gevraagd wat ik hiervan denk en wat ik hierover te zeggen heb. U weet uiteraard dat het hier een samenwerkingsovereenkomst betreft waarmee alle partijen akkoord moeten gaan. In het vooruitzicht van een eventueel akkoord, heb ik mijn

d'une étude à mon administration. C'est ce qui s'est toujours fait; c'est toujours de cette façon-là que l'on a travaillé. L'idée de ce tunnel routier sous Cortenbergh et le rond-point Schuman est de créer un tunnel pour le quartier, le rendre à ses habitants et non de provoquer un nouvel afflux.

01.06 François-Xavier de Donnéa (MR): Je me réjouis des propos de la ministre. Je tiens à signaler qu'il serait absurde de construire un tunnel ferroviaire à une hauteur telle par rapport au sol qu'il n'y aurait plus moyen de faire un nouveau tunnel. D'autre part, il est clair qu'il faudra un nouveau permis d'urbanisme. Il n'est pas question ici que l'on fasse un tunnel routier sans un nouveau permis. M. Draps a bloqué cette affaire suite aux déclarations de Mme Onkelinx et à mes contacts avec lui. Il conviendrait de reprendre contact avec lui au plus vite.

Mme Nagy a raison. Des études sur plusieurs aspects sont nécessaires. Il existe des variantes à envisager.

administratie gevraagd een onderzoek te doen. Dat gebeurt altijd zo; er wordt altijd op die manier gewerkt. Een dergelijke autotunnel onder de Kortenberglaan en de Schumanrotonde is bedoeld om een tunnel voor de wijk aan te leggen, om de buurt terug te geven aan de bewoners en niet om een nieuwe verkeersstroom te creëren.

01.06 François-Xavier de Donnéa (MR): Ik verheug mij over de verklaringen van mevrouw de minister. Ik wil er op wijzen dat het absurd zou zijn om een spoorwegtunnel op een zodanige hoogte te bouwen dat er geen nieuwe tunnel meer zou kunnen worden aangelegd. Anderzijds is het duidelijk dat er een nieuwe stedenbouwkundige vergunning moet worden afgegeven. Er kan hier geen sprake zijn van de aanleg van een autotunnel zonder een nieuwe vergunning. De heer Draps heeft dat dossier geblokkeerd na de verklaringen van mevrouw Onkelinx en nadat ik met hem contact had opgenomen. Men zou zo snel mogelijk met hem opnieuw contact moeten opnemen. Mevrouw Nagy heeft gelijk. Er moeten studies over verscheidene aspecten worden verricht. Er kunnen varianten worden overwogen.

01.07 Marie Nagy (ECOLO): Vous n'avez pas répondu à la question concernant le contenu de l'étude portant sur le quartier Schuman-Léopold, qui pourrait constituer une solution moins coûteuse. Le lien que je fais avec l'Accord de coopération c'est que l'argent utilisé ici ne pourra l'être ailleurs. L'argument visant à rendre le quartier à ses habitants est récurrent. Mais, en réalité, les tunnels sont toujours surmontés en surface de l'équivalent en capacité de trafic, nécessaire dans les cas où les tunnels sont fermés. En réalité on double donc la capacité routière.

01.07 Marie Nagy (ECOLO): U heeft niet geantwoord op de vraag over de studie betreffende de Leopold-Schumanwijk, die een goedkopere oplossing aandraagt. Hier leg ik een verband met het samenwerkingsakkoord: de middelen die hier worden aangewend, zullen niet elders kunnen worden ingezet.

Het argument om de wijk terug te geven aan de bewoners, wordt steeds weer herhaald. We moeten echter vaststellen dat de bovengrondse wegcapaciteit steeds gelijkwaardig is aan die van de tunnels, wat ook nodig is indien de tunnels worden gesloten. In werkelijkheid komt dit dus neer op een verdubbeling van de wegcapaciteit.

On crée par ailleurs ici une offre concurrentielle par rapport au RER mis en difficulté tant par rapport au transfert modal qu'aux coûts. Vous représentez ici la vieille pensée du tout aux voitures, tout au béton. Ecolo a encore du boulot.

Bovendien betekent dit concurrentie voor het GEN dat het moeilijker zal krijgen op het stuk van de modale verschuiving en wat de kosten betreft. U vertolkt hier een voorbijgestreefde visie volgens dewelke voor de auto en de wegen alles moet wijken. Er is dus nog veel werk aan de winkel voor de Groenen.

01.08 Laurette Onkelinx, ministre (en français): Vous ne faites aucun cas de l'asphyxie des piétons par le gaz des voitures.

01.08 Minister Laurette Onkelinx (Frans): U houdt geen rekening met de verstikkende uitlaatgassen van de wagens.

01.09 Marie Nagy (ECOLO): M. Olivier disait déjà cela dans le temps. M. de Donnéa pourra vous le confirmer.

01.09 Marie Nagy (ECOLO): Indertijd zei de heer Olivier hetzelfde. De heer de Donnea kan u dat bevestigen.

01.10 François-Xavier de Donnea (MR): Une étude a montré qu'il était dangereux pour la santé de faire du vélo rue de la Loi.

L'incident est clos.

La réunion publique de commission est levée à 14.28 heures.

01.10 François-Xavier de Donnea (MR): Uit een onderzoek is gebleken dat het voor de gezondheid gevaarlijk is in de Wetstraat te fietsen.

Het incident is gesloten.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.28 uur.